

Massaontslag Organon toont falen patentsysteem

Het besluit van MSD om de Research- en Developmentafdeling van de vestiging in Oss te sluiten, legt ernstige zwakheden in het huidige patentsysteem bloot. De gebeurtenissen bij het voormalige Organon maken pijnlijk duidelijk dat het huidige patentsysteem niet gericht is op kennisontwikkeling, maar slechts winstmaximalisatie tot doel heeft. De hoogwaardige kennis die de afgelopen jaren in Oss is geproduceerd, verdwijnt spoorloos naar het moederbedrijf in de Verenigde Staten. Deze kennis wordt door MSD op de markt gebracht, en de bedenkers worden op straat gezet. De kosten voor Nederland, de baten voor de aandeelhouders.

Wat is er gebeurd?

Op 30 juni 2010 is bekend geworden dat de vestiging van MSD, het voormalige Organon, haar Research- en Developmentafdeling sluit. Daarmee komen duizenden wetenschappers op straat te staan. Dit is voor de betrokkenen een grote klap. Politici en journalisten wijzen allerlei oorzaken aan voor dit massaontslag: oprukkende internationalisering, de kwetsbare positie van werknemers, de kille Amerikaanse bedrijfscultuur. Eén ding wordt echter stelselmatig over het hoofd gezien: de rol van patenten. De Piratenpartij wil de aandacht vestigen op hoe patenten in deze kennisindustrie innovatie tegengaan in plaats van bevorderen.

'Het zou een grote stap zijn voor Nederland om het patentsysteem als geheel te herzien'

Patenten

Een patent geeft een tijdelijk monopolie op het commercieel gebruik van een uitvinding, in ruil voor het openbaar

maken van de kennis achter die vinding. Patenten in de farmaceutische industrie zijn omstreden, de prijs van medicijnen wordt daarmee vaak vele malen hoger dan productieprijzen. Het prijsverschil zit hem maar voor een klein deel in ontwikkelkosten: het grootste deel van de omzet gaat naar marketing en winstuitkeringen. Als je de patenten te pakken kunt krijgen, kan een bedrijf flink binnenlopen. Dat is precies wat bij MSD is gebeurd.

Gezond bedrijf

De afdeling die nu gesloten wordt, deed het helemaal niet slecht. Het echte probleem zit erin dat MSD nooit de intentie gehad lijkt te hebben om echt iets te maken van de afdeling in Oss. In een interview met de Volkskrant zegt Paul Brons, president-commissaris van Organon, dat het lijkt alsof het MSD alleen maar om de patenten te doen was geweest: "Uit de analistenwvverslagen over Merck maak ik op dat het hun bij de overname van Organon-Schering-Plough te doen was om een paar grotere producten van Organon. (...) De rest van de activiteiten wordt door [MSD] kennelijk beschouwd als klein grut en in de etalage

gezet of ontmanteld." Het lijkt er sterk op dat het MSD slechts ging om de patenten op enkele winstgevende producten.

Ironie

De overheid dacht de kenniseconomie te stimuleren door een subsidiebijdrage van 25 miljoen in de laatste 10 jaar aan Organon. De gemotiveerde wetenschappers die er werkten, geloofden oprecht in het patentsysteem, juist omdat zij meenden dat met dit systeem hun kennis het beste beschermd zou kunnen worden. Maar juist door de bescherming van het patentsysteem kon MSD veilig de gesubsidieerde patenten wegsluizen en de werknemers met lege handen achterlaten. Het persoonlijke expertisegebied van werknemers is verboden terrein geworden nu de patenten weg zijn. Een doorstart wordt kostbaar, omdat de eigen kennis eerst 'teruggekocht' moet worden. Ironisch is dat het patentsysteem uiteindelijk niet de kennis van de werknemers beschermd, maar hen hier juist van weg dreigt te houden.

Verboden kennis

Voor de werknemers van MSD die het bedrijf moeten verlaten, is het verboden verder te werken op het onderwerp waar ze al die tijd mee bezig zijn geweest, omdat zij zelf de patenten niet bezitten. Werknemers worden nog verder beperkt door een geheimhoudingsclausule in hun arbeids-overeenkomst. Dat betekent dat ze dus niet meer mogen werken aan datgene waar zij over de jaren experts in zijn geworden. De kennis die in de hoofden van ontslagen werknemers zit, gaat dan verloren.

Kennis openbaar maken

Er zijn genoeg andere manieren om deze vakkennis beter te gebruiken. Het huidige systeem met patenten remt de zoektocht naar kennis. Kennis zou openbaar moeten zijn, dat stimuleert het uitbreiden van die kennis. Er is altijd nog geld te verdienen met het toepassen van kennis. Een alternatief voor patenten in de farmaceutische industrie is bijvoorbeeld om onderzoek naar nieuwe medicijnen uit een algemeen fonds te betalen. De farmaceutische industrie laten we dan alleen nog maar concurreren op de productie. Zo blijft de kennis over de medicijnen zelf behouden voor de rest van de samenleving.

Hervormen patentsysteem

Het is wel duidelijk dat er veel mis is in dit systeem. Het massaontslag bij MSD is daarin slechts het topje van de ijsberg. Het systeem is erg ingewikkeld, dus er moet goed gekeken worden naar wat er wel en niet goed werkt. Het zou een grote stap zijn voor Nederland om het patentsysteem als geheel te herzien. Daar strijdt de Piratenpartij voor.

Kernpunten

- **2100 Banen verdwijnen bij MSD onnodig.**
- **Kennis wordt weggesluisd naar Amerika.**
- **Oud-werknemers kunnen niets met hun opgebouwde kennis.**
- **Doordat de patenten weg zijn, is een echte doorstart onmogelijk.**
- **De patenten zijn belangrijker geworden dan de werknemers.**
- **Er zijn alternatieven voor het patentsysteem, alleen de politieke wil ontbreekt.**
- **Hervormen van het patentsysteem is hard nodig!**

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden op:
www.piratenpartij.nl/organon

Piratenpartij

voor een vrije informatiesamenleving

- **Waarborgen privacy**
- **Auteursrechten hervormen**
- **Transparante overheid**
- **Patentsysteem vernieuwen**
- **Verdediging burgerrechten**

www.piratenpartij.nl

De Piratenpartij is een in 2006 opgerichte politieke partij die streeft naar een vrije informatiesamenleving. De Piratenpartij wil naar een open samenleving waarin het bevorderen en delen van innovatie, cultuur, wetenschap en onderwijs centraal staan. De Piratenpartij probeert informatie en kennis vrij te laten stromen en burgers te beschermen tegen inbreuken op hun persoonlijke vrijheid.